

Câu chuyện "Rùa và Thỏ" và những điều bạn chưa biết hết về nó

Anonymous Authors¹

Abstract

Mọi người có biết truyện ngụ ngôn kinh điển “Rùa và Thỏ” không? Đúng là câu hỏi ngớ ngẩn, ai mà không biết truyện đó chứ, đúng không? Nhưng có một điều có lẽ sẽ làm bạn bất ngờ đó là câu chuyện mà bạn đã từng nghe chỉ là một phần trong câu chuyện đó thôi (Samuel, 1959). Đằng sau đó còn những diễn biến rất thú vị với những bài học đầy ý nghĩa ẩn trong đó.

1. Introduction

Truyện Rùa và Thỏ là một câu truyện ngụ ngôn nổi tiếng của Aesop. Câu truyện xoay quanh cuộc chạy đua giữa Rùa và Thỏ. Từ cuộc chạy đua giữa hai con vật đã rút ra được những bài học rất hay và sâu sắc cho người đọc.

Câu chuyện kể về cuộc đua giữa rùa và thỏ. Chú thỏ vì ỷ lại tốc độ chạy của mình mà chủ quan nên rùa dù chậm chạp mà kiên trì đã về đến đích trước. Qua đó, rút ra được bài học vô cùng ý nghĩa cho người đọc. Ý nghĩa của câu truyện chính là khi làm bất cứ một việc gì thì làm chậm và ổn định chắc chắn sẽ chiến thắng. Và cũng đừng giống Thỏ nghĩ mình chạy nhanh nên đã tự cao tự đại coi thường Rùa, kết cục là Rùa đã chiến thắng.

Câu chuyện kể về cuộc đua giữa rùa và thỏ (Langley, 2000). Chú thỏ vì ỷ lại tốc độ chạy của mình mà chủ quan nên rùa dù chậm chạp mà kiên trì đã về đến đích trước. Qua đó, rút ra được bài học vô cùng ý nghĩa cho người đọc. Ý nghĩa của câu truyện chính là khi làm bất cứ một việc gì thì làm chậm và ổn định chắc chắn sẽ chiến thắng. Và cũng đừng giống Thỏ nghĩ mình chạy nhanh nên đã tự cao tự đại coi thường Rùa, kết cục là Rùa đã chiến thắng.

¹Anonymous Institution, Anonymous City, Anonymous Region, Anonymous Country. Correspondence to: Anonymous Author <anon.email@domain.com>.

Figure 1. Minh họa câu chuyện thỏ và rùa

2. Câu chuyện Thỏ và Rùa

Ngày xưa ngày xưa, có chú thỏ và rùa đã tranh cãi với nhau xem ai nhanh hơn. Sau một hồi cãi nhau thì chúng đã quyết định chạy đua để giải quyết những tranh luận trên, nếu ai về đích trước thì người đó sẽ là người chiến thắng và được công nhận là người chạy nhanh nhất. Chúng đã bàn bạc và đồng ý với lộ trình sẽ chạy qua. Cuối cùng cuộc thi chạy giữa thỏ và rùa cũng bắt đầu.

Bắt đầu cuộc đua thỏ xuất phát thật nhanh chạy thục mạng như tên bắn về phía đích, sau khi chạy một khoảng khá xa thỏ nghĩ rằng mình đã bỏ xa rùa (Newell & Rosenbloom, 1981), thỏ nghĩ thầm trong đầu:” Còn lâu rùa mới đuổi kịp ta, cậu ta rất chậm chạp, thôi thì mình cứ tranh thủ nghỉ ngơi cái đã.” Thỏ cứ thế mà tung tăng dạo quanh hái hoa bắt bướm trong tâm thế rất vui vẻ không hề lo lắng gì, thỏ ta thần nhiên nhìn trời, nhìn đất ngắm mây, thỉnh thoảng nhấm nháp vài ngọn cỏ non, khoan khoái nhịp chân. Đến khi mệt rồi thì thỏ vào ngồi bệch xuống một gốc cây gần đó để nghỉ mệt.

Trong khi đó rùa vẫn chăm chỉ cố gắng bước từng bước nặng nhọc hi hục dần dần tiến về đích phía trước. Thỏ nằm khoan thai ở gốc cây rồi ngủ quên. Rùa vượt qua chỗ thỏ đang nằm ngủ và gần chạm tới vạch kết thúc. Động vật

trong rừng hò hét cổ vũ rất lớn cho rùa, thỏ giật mình tỉnh dậy. Thỏ ta còn vươn người và ngáp một cách lười biếng (Michalski et al., 1983) rồi mới bắt đầu dùng hết sức chạy thật nhanh trở lại nhưng đã quá muộn.

Rùa trong câu chuyện Rùa và Thỏ đã về đích trước và chiến thắng cuộc đua bằng tinh thần kiên trì, chăm chỉ, nghiêm túc của mình. Thỏ thì vô cùng xấu hổ và đi thẳng vào trong rừng sâu, chẳng còn mặt mũi nào để gặp mọi người nữa.

3. Những điều bạn chưa biết hết về câu chuyện

Figure 2. Rùa kiên trì cuối cùng đã về đích trước

3.1. Giá trị cuộc sống

Truyện Rùa và Thỏ tuy là một câu chuyện đơn giản nhưng đã cho chúng ta một bài học rất quý giá là chậm mà ổn định sẽ chiến thắng nhanh mà ẩu đoảng. Chỉ cần chúng ta kiên trì, chắc chắn sẽ thành công. Nhưng khi áp dụng bài học này vào cuộc sống thực tế ta cần lưu ý rằng: bởi vì cuộc sống không có gì là cố định cả, nó luôn bất biến và thay đổi, đòi hỏi mỗi con người chúng ta phải có một sự sáng tạo mới trong suy nghĩ, một nhận thức mới sao cho phù hợp với cuộc sống này.

3.2. Câu chuyện giáo dục

Truyện ngụ ngôn Rùa và Thỏ ca ngợi những con người có ý chí, kiên trì, bền bỉ, cần cù và chịu khó. Và tất nhiên lên án những người lười biếng, khoe khoang, tự cao, kiêu ngạo, xem bản thân là giỏi nhất và xem thường người khác. Truyện còn nhắc nhở chúng ta rằng nhiều người có tài năng thiên bẩm nhưng lại bị hủy hoại với chính sự lười nhác, kiêu ngạo, khoe khoang, mặt khác, điềm tĩnh, nhiệt huyết và bền chí có thể chiến thắng lười biếng. Các thành ngữ “chậm mà chắc” hay “tính kiên trì chiến thắng” là để động viên, khích lệ tinh thần những người làm việc chăm chỉ, cần cù, chịu khó.

Qua hình ảnh chú rùa trong câu chuyện Rùa và Thỏ đó là một bài giáo dục về tính kiên trì, siêng năng, nhẫn nại, không tự cao tự đại, không làm việc bất cẩn, thiếu kỉ luật. Truyện tưởng đã quá xa và không còn lạ gì, nhưng đến nay vẫn có không ít điều khiến chúng ta phải suy ngẫm. Những người dù nhanh nhẹn nhưng luôn cầu thả trong suy nghĩ và hành động cuối cùng sẽ bị đánh bại bởi những người siêng năng, cẩn thận, dù bản chất họ chậm hơn rất nhiều.

Nhưng cũng phải suy ngẫm ngược lại, dù siêng năng, cẩn thận nhưng quá chậm chạp cũng sẽ phải chịu thua người nhanh và chắc chắn. Trong công việc hàng ngày của chúng ta giữa một người chậm và một người nhanh nhẹn thì chắc chắn người nhanh nhẹn sẽ được trọng dụng nhiều hơn và họ sẽ tiến xa hơn trong sự nghiệp, cũng như trong cuộc sống.

Xuyên suốt câu chuyện Rùa và Thỏ là ý chí của thỏ và rùa, chúng đều không đầu hàng trước những thất bại. Sau khi thất bại thảm hại trước rùa thì chắc chắn thỏ sẽ quyết tâm làm việc hăng say hơn và cố gắng nhiều hơn nữa, còn rùa dù chiến thắng nhưng cũng đành phải thay đổi chiến lược vì dù có ý chí kiên cường, siêng năng, cần cù nhưng không thể chậm chạp mãi được. Trong cuộc sống, khi phải đối mặt với thất bại, có thể đó sẽ là thời điểm thích hợp để mỗi chúng ta cố gắng hơn và nỗ lực nhiều hơn nữa, nhưng đôi lúc cũng cần phải thay đổi chiến lược mới hơn, đồng thời thử tìm nhiều giải pháp khác để có thể phát triển tốt hơn trong cuộc sống.

3.3. Bàn về tâm lý nhân vật Rùa

Anh Rùa chính ra lại là người không biết buông bỏ, nên đi đâu cũng mang cả bắt động sản theo, thành ra tốc độ di chuyển không thể nào mà nhanh được. Anh ta có biết mình chậm không (Duda et al., 2000)? Có chứ. Vậy sao anh ta còn rủ Thỏ chạy đua làm gì? À, vì rất đơn giản thôi, theo tâm lý nhân vật, những thằng chạy chậm mới cần chứng minh mình chạy nhanh, chứ bọn chạy nhanh thì cần quái gì chứng minh nữa. Do vậy, việc Rùa gạ gẫm Thỏ chạy đua là một hành động có tính toán cẩn thận trong kế hoạch xây dựng hình ảnh cá nhân. Chọn một kẻ nhanh hơn và chủ quan (thường bọn có năng lực lại hay chủ quan) để giành chiến thắng, chứ giờ gạ Ốc sên bò thi thì thắng cũng không vẻ vang lắm.

Qua đó có thể kết luận, anh Rùa là kẻ sân si, không biết buông bỏ, luôn có tâm lý thích thể hiện và chứng minh của kẻ yếu thế, đồng thời cũng rất nhiều toan tính thâm sâu.

3.4. Luận về nhân vật Thỏ

Thỏ do là người có năng lực, rất tự tin, thành ra cũng chẳng bao giờ chấp với các loại mưu mô. Do vậy khi Rùa gạ gẫm chạy thi, Thỏ nhận lời ngay. Đương nhiên là Thỏ tin chắc mình thắng, và với năng lực thực tế, cậu ấy dư sức thắng. Nhưng có gì vẻ vang khi chạy nhanh hơn một con Rùa? Tất nhiên chả có gì vẻ vang cả. Những bước chạy của Thỏ là để

đua với sải cánh đại bàng, đua với nanh vuốt của chó sói, đua gù mới Rùa. Nên chắc chắn Thỏ không có nhiều động lực để chiến thắng Rùa, thậm chí nếu là người biết về truyền thông, Thỏ sẽ hiểu chiến thắng này sẽ có ý nghĩa với Rùa hơn, và để Rùa thắng chính là một cách giúp Rùa có thêm niềm vui và sự tự tin trong cuộc sống, nếu làm show truyền hình có thể sẽ lấy đi nhiều nước mắt của người xem.

Thỏ về đích sau, thua Rùa như chúng ta đã biết. Các bác ABBA thì bảo "The winner takes it all", tức là thắng ăn cả. Nhưng Che Guevara (Kearns, 1989) lại nói: "Hạnh phúc không phải là cảm giác tới đích mà là trên từng chặng đường đi". Cũng là đoạn đường đua đó, Rùa thì cắm mặt chạy từ sáng tới tối, còn Thỏ thì làm được bao việc, nào ngủ, nào chơi, nào hái hoa, nào đuổi bướm, rồi khi chạy cũng hết sức tâm huyết... Chặng đường đua đó cũng giống như 24h một ngày vậy, rõ ràng một ngày của Thỏ vui hơn bao nhiêu. Đến đích chậm hơn một chút nhưng lại có nhiều hơn. (Tất nhiên là trừ trường hợp hai con này chơi độ tắt tay thì mất hơi nhiều thôi).

4. Kết luận

Rùa và thỏ cũng là hai cá thể đáng phải noi theo, bởi vì cả hai không ai bỏ cuộc sau khi thất bại cả. Thỏ đã thua rùa trong lần đầu nhưng thỏ không bỏ cuộc để thắng lần đua tiếp theo. Rùa đã thua thỏ nhưng biết cách vạch ra chiến lược để có thể đánh bại đối thủ nặng ký hơn mình. Trong cuộc sống, khi bạn thất bại, bạn có thể nỗ lực làm việc để bù đắp cho thất bại của mình. Đôi khi bạn phải thay đổi và thử những điều mới mẻ hơn. Và đôi khi bạn phải làm cả hai.

Tài liệu

Duda, R. O., Hart, P. E., and Stork, D. G. *Pattern Classification*. John Wiley and Sons, 2nd edition, 2000.

Kearns, M. J. *Computational Complexity of Machine Learning*. PhD thesis, Department of Computer Science, Harvard University, 1989.

Langley, P. Crafting papers on machine learning. In Langley, P. (ed.), *Proceedings of the 17th International Conference on Machine Learning (ICML 2000)*, pp. 1207–1216, Stanford, CA, 2000. Morgan Kaufmann.

Michalski, R. S., Carbonell, J. G., and Mitchell, T. M. (eds.). *Machine Learning: An Artificial Intelligence Approach, Vol. I*. Tioga, Palo Alto, CA, 1983.

Newell, A. and Rosenbloom, P. S. Mechanisms of skill acquisition and the law of practice. In Anderson, J. R. (ed.), *Cognitive Skills and Their Acquisition*, chapter 1, pp. 1–51. Lawrence Erlbaum Associates, Inc., Hillsdale, NJ, 1981.

Samuel, A. L. Some studies in machine learning using the game of checkers. *IBM Journal of Research and Development*, 3(3):211–229, 1959.